

Uitkomsten Bijeenkomst Marktmiddag RWS BNL Infraplatform regio Randstad Zuid 27 - 11- 2024

Opening door Louis Schouwstra (RWS) en Lennard Heij (BNL). Begeleiding door Adri de Groot (RWS) en Hessel Heins Wunderle (BNL). Hoge opkomst; 30-40 man. 3 groepen Wegen, Vaarwegen en Kunstwerken. Naast hoofdaannemers ook belangrijke onderaannemers aanwezig (NFM, De Bruyn, Hollandia)

Wegen Subgroep II

Oplossingsrichtingen:

- Vaker in gesprek met elkaar zoals vandaag
- Enkelvoudige IPM-teams bevalt goed
- Netwerkschakel denken en doen ipv "postzegelen"
- Af van alleen naar weekendslots, meer naar weekslots (er zijn al voorbeelden)
- Minder hinder wordt meer hinder→ communicatie & acceptatie daarbij van belang; betekent managen van verwachtingen (van politiek en weggebruiker)
- Randvoorwaarde:
- Slotplanning RWS "overall" maken en landelijk beter afstemmen
- Eenvoudige werken vragen om eenvoudige contractvormen/eisen; minder eisen aan eenvoudige activiteiten; veel te veel werk bij aanbestedingen
- Vierkante afsluitingen meer inzetten
- Samen optrekken in automatisering/robotisering ivm capaciteit

Wie hebben we nodig:

- Inkoop vanaf begin aanhaken bij veranderingen (ICG)
- Niet alleen West Nederland Zuid, ook bovenregionaal/landelijk en andere regio's aanhaken (bijv. WNN en Midden)
- Mandaat vanuit Westraven voor pilots
- Implementatie in de gehele keten
- Durf van elkaar te leren: slotplanning vooraf ook in andere regio's
- Transparantie
- Bouwend Nederland; heeft als branchevereniging duidelijke rol om gesprek OG-ON te faciliteren, maar ook meekrijgen stakeholders RWS en draagvlak organiseren.

SAMEN moet het uitgangspunt zijn; hebben elkaar bij de opgave nodig.

WEGEN Subgroep I:

Doel: NL bereikbaar houden

Overdag door de weefs werken leidt ertoe dat de productie optimaal ingezet wordt, en dat leidt ertoe dat we de hinder beperken, hogere veiligheid realiseren, meer werkplezier creëren, wat bijdraagt aan een nieuwe instroom en realisatie van de opgaven.

Thema's opgaven;

- Werkgelegenheid
- Vakmanschap
- Veiligheid
- Productie/materieel
- Bureaucratie en indirecte kosten (daling nodig)

- Hinder (nieuwe definitie vereist)
- Kwaliteit (peperkoek, niet 3 x terug voor verschillende werkzaamheden)
- Huidige systeem is op (failliet).
- Veiligheid neemt af
- Weekenden om in te werken zijn op.
- Kwaliteit: korte tijd om kwaliteit echt te leveren.
- Manier van contracteren helpt niet om capaciteit optimaal in te zetten.
- Zonder inkooporganisaties

Oplossingsrichtingen:

- Robotisering
- Van weekend werk naar weekwerk overdag: Weekslots ipv weekendslots
- Meer tijd waardoor je werkstromen kan scheiden, wat ook de kwaliteit ten goede komt.
- Spoedaanpak
- Portfolioplanning+G4+Provincies
- Voorkom dubbel werk
- Ander soort asfalt (daardoor langer werk in winterperiode)
- Bouwteamachtige samenwerkingsvormen
- Allianties
- Meet de kosten
- t.a.v. hinder: Duits systeem; veiliger over andere kant, vernieuwing houd daar rekening mee in het ontwerp!
reclame/communicatie meer hinder
- t.a.v. vakmanschap/instream; scholen langs gaan
- t.a.v. weekendwerk: eerder delen wie wanneer aan het werk is; creer overzicht (VOORAF!)

Wie daarbij nodig?

- Andere branches benutten

DO's:

- **Stel naast bruggenwerf, tunnelwerf ook Wegenwerf in.**
- Langdurig dezelfde verkeerssituatie helpt acceptatie (steeds wisselende wegsituatie draagt bij aan onveiligheid en agressie weggebruiker)
- Revolutie: ook door de week werken (ook goed voor indirecte kosten → stabiele werkplaats); ben je bereid om samen met G4+Provincies door de week overdag werken in te zetten? Geeft ook perspectief aan jonge nieuwe medewerkers
- Experimenteer met autonome machines (asfaltsets, autonome wals)
- Indirecte kosten omlaag door papierwerk te verminderen en doelmatiger rollenspel; versimpel meer standaardisatie
- Alliantie, mixed team
- Bold statement: we werken overdag, campagne doorlopend
- Inzicht in het werk komende 10 jaar: gevraagd aan RWS, G4, provincies, waterschappen; welke werken gaan er naar de markt?
- Duits systeem toepassen
- Aanpassing mogelijk
- Niet mogelijk:
- Contractdoelstelling die opdrachtnemer uitdaagt om kwaliteit aan te leggen
- Duurzamer; LCC i.p.v. korte termijn investering
- Wegontwerp op LCC zodat duist systeem mogelijk wordt.
- Vlog om nieuwe medewerkers te trekken.

NATTE INFRA:

Opgave is CONTINUÏTEIT PRODUCTIE:

Daarvoor is nodig;

- Kijk samen met markt in planning wat mogelijk is
- Zorgen voor minder onderuitputting
- Boeken qua bezetting moeten op orde zijn (nu veel verschuivingen).

Oplossingsrichtingen daarbij:

- Positief: hanteren Langetermijn planning door RWS; mee doorgaan
- Minder eisen; zorgt ook voor minder discussie met bouwteamachtige aanpak
- Rol ON: in uitwerken plannen
- SOK/ROK vgl. met 'kademuren Amsterdam'; efficiënte methode voor werkvak
- Tarievenlijst; cost+- achtig
- Zorgen dat er in voorbereiding "bij komt" cq procedures verlengt
- Percelen=?
- Kunnen verlengen van contracten
- teams constant houden
- Rok voor bijv. 5 miljoen in de vorm van deelopdrachten als totaal bedrag dan weer aanbesteden.

Moeilijk: baggerwerk op rivier/binnenlands!! (kust en oever gaat nog)

Specialistisch buitenpersoneel

Ook binnen → irt 2-fasen

Capaciteit middenbedrijf gebruiken

- Bijv. raamcontracten/ langjariger contracteren
- Maakmensen

Kantelpunt:

6x 1 brug lukt,

1x 6 bruggen lukt niet. → let daarbij op referentie-eisen.

- Degene die eisen stelt moet ook portemonnaie vasthouden
- Het je moeten verantwoordt is toegenomen;
- %vrije ruimte vergroten
- Kosten indirect van 'controle' in beeld krijgen
- 'hoogste eis' bepaalt de controledruk
- RWS laten meekijken in begroting & onderbouwing VTW, opdracht

- Groter – sturingssysteem
- Kleiner – capaciteit & vakmanschap
- Indirecte kosten

- nu teveel, mist af en toe,
- met kortere klappen in voorbereiding veel te besparen

- Samenwerken valt of staat met vertrouwen:
- Respect voor elkaar

- Zien elkaars meerwaarde
- Neerlands Diep: Bouwacademie van Nederland → jonge generatie zo opvoeden
- Evt. mandje bruggen met verschillende aannemers in 1x?
- Mandaat & controlereflex:
  - Voorbereiding lang
    - eisen -dzh+vastleggen
    - maatschappij; iedereen inspraak
    - zijn alle eisen ook echt eisen of is een deel 'wensen'?
  - Kostenstijging zitten in het proces
    - Teveel ogen laten kijken
    - 'we dekken ons teveel in' → voor jonge mensen reden om elders te gaan werken
- Spoedaanpak: maar dan anderen..., wel urgentie, ruimte in eisen
- Spoedprojecten → werkte goed; 'iemand op de bank'
- Markt - naar jezelf kijken; tenders 'als verloren hebt, heb je verloren'..
- Spoed:

Minister

→ wat is het snelste?

→dit wil ik, zo gaan we het doen

→prijs als schop in de grond ging

RWS & ON: in 1 team en elkaar probleem uitleggen & gezamenlijke aanpak

2-fasen → IPM-team zit vast in interne regels

- Waar blijven tenders op tenderned?
- Crisis & herstelwet: werkte ook goed

→titel om uit 'rechtmatigheid' te komen

→bezwaar uit omgeving/natuur→ lastig

- Hoe komen we weer in flow van C&H-wet

→druk op 'procedures' gezet (van buitenaf) → korter, maar zonder zorgvuldigheid uit oog te verliezen

- Oosterweel → NEC4/Cost+ (met pain en gain)
- RWS->kokers – techniek, contract
  - centrale integrale besluiten

- Ruimte voor de rivier: Programmatische aanpak, grote/klein projecten druk op doel
  - groep jonge mensen; andere dynamiek
- Blijf aantrekkelijk als sector voor personeel

- Aanbesteding aanvechten:

-bij BVP minder geval

- gebeurt best veel (BKPV-s, objectiviteit lastig, Nota van Inlichtingen geen helder antwoord)

- Tijd vooraf:
  - Voorbereiding na aanbesteding; daarin versnellen
  - Kijken 'wat gebruiken we van alle documentatie/plannen in de voorbereiding'
- AI kan ons helpen bij administratieve rompslomp

→ ook laten leren: minder fouten bij uitvoeren werk, bouwfouten, procesfouten, faalkosten identificeren → in combinatie met risico gestuurde contractbeheersing, liever succesgegarandeerde contractbeheersing.

DO's

Liever: "value engineering" dan "risicodiscussies" (motiverender en kortere lijst)

Ingbureaus rol niet vergeten: uurtje-factuurtje werk niet productief (liever ook: pain&gain)

- Belangrijk; eerst met elkaar mensen matchen → snel goed team
  - Externe ondersteuning om dit goed te doen.
- Bouwer wil ontwerp zelf kunnen engineeren, RWS zou dit ook meer moeten doen
- Wat cruciaal voor kernproces is (als OG of ON) moet je zelf in huis hebben (+/+ ontwerpmanager)

Value engineering → standaard mogelijkheid in contract (tbv geen wezenlijke wijziging)

Innovatie-eis: proces → kan dat aangeboden worden, wel wijziging in aanpak en eisen nodig

Hoofdeisen goed neerzetten (bijv. '50'):

- Rest als minder belangrijke subeisen
- Als je weet wat je wil zeg dat dan

Personeel: hoe gezamenlijke actie om jeugd de sector in te krijgen:

- Leuk werk, niet alleen zwaar werk
- Vasthouden: werk doen wat ze leuk vinden, niet alleen plannen laten schrijven
- Innovatie: AI, Exoskeletten
- Andere werktijden arrangementen
- We zijn teveel administratief bezig
- "traineeship als sector", "civiel 360" (3x 8 mnd) (vb Van Dijk Maasland).

Wat leren we uit wederopbouw? → samen schouders onder de opgave.

Sessie Kunstwerken:

Opgave:

1. Tendering/forecast niet volgens planning; leidt tot grote onzekerheid
  - Minder tenderen
  - Driehoekscontract: RWS-IB-bouwbedrijf, minder risicotransfer, meer early involvement
  - Tender tijdelijk tot stilstand als scope wijzigt
2. Tenderinspanning is groot:
  - In termen van capaciteit
  - Financieel
  - Budget lijkt belangrijker dan duurzaamheid

3. Ruimte voor innovatie
4. Samenwerkingsvorm:
  - a. Nadruk op rechtmatigheid ipv doel
Aansluiten bij "daden geen woorden"
5. Netwerkplanning
6. Gebrek aan vakmanschap:
  - a. Meer binnen
  - b. Minder senioren ipv buiten
7. Flexibiliteit in de uitvoering

Waarom RWS als OG?

- Landelijk infrastructuur
- Technische attractiviteit
- Wijze van samenwerken (2 fasen/bouwteam..., goede ervaringen bij waterschappen HWBP)
- Duurzaamheid → ook voor medewerkers
- Beheerst risicoprofiel
- Niet in weekenden werken, maar dagwerk
- Voorbeeldfunctie/voortrekkersrol va RWS:
- Gesprek met de markt
- Bijv vitale infra bijeenkomst BNL

Oplossingsrichtingen:

- Voor branche: langere uitvoeringstijd= niet gelijk aan kort & hevig, maar beter dagwerk
- Nodig; vertrouwen, expertise deskundige partijen samen
- Wat kan eenvoudiger? Frisse geest; betere dealflow, bundeling
- Creer tijd voor medewerkers, voor leveranciers en onderaannemers; niet continue kort en hevig

Innovaties:

- AI → wel met reality check
- Robotisering: voorbeelden delen, waar breng je het bij elkaar?
- Systeemsprong; 1^e denken vanuit de branche, verspillingsanalyse
- Standaardisatie

Conclusies en vervolgacties:

Wegen:

Inzet op overdag werken. Hoe? Door bold statement: nieuwe manier van hinderbeleving. Belangrijk dat omgeving begrijpt dat overdag werken nodig is om de opgaven te kunnen realiseren en de sector aantrekkelijk te houden.

Revolutie nodig; over 3 jaar is een ander systeem gevraagd, waar we nu naar toe moeten gaan werken. Meer overdag werken = meer instroom.

Nodig: campagne; hinder=nieuwe normaal.

RWS moet met haar planning over districten heen kijken. Voorspelbaarheid van de werken is een belangrijk aspect.

Actie: bij de Taskforce Infra naast platform sluizen, tunnels en bruggen een Wegen Werf instellen.

Wegen II:

Inzetten op overdag werken door de week.

Daarnaast mogelijkheden robotisering verkennen (collectief doen (meerdere ON en OG samen).

Inkoopafdeling RWS is hierbij nodig; bovenregionaal en landelijk. Implementatie in de gehele keten.

Actie: inzetten op innovatie.

Kunstwerken:

2 aspecten:

- 1) weekendwerk moet weer weekwerk worden.
- 2) Beter en eerder samenwerken;
heeft gevolgen voor contractvormen in de markt;
  - o Meer gebruik maken van elkaars kennis
  - o Verspilling en dubbel werk voorkomen
  - o Cost+ negatieve communicatie

Algemeen: stop met denken dat je het hele werk kunt plannen. Flexibele werkwijze of planningsmethodiek is gevraagd.

Actie:

- aan tafel over projecten;
  - o aan de hand van positieve en negatieve ervaringen in gesprek over goede facetten contractvormen
  - o communicatie op feitelijkheden

Natte Infra:

- Kijk samen met markt in planning wat mogelijk is
- Zorgen voor minder onderuitputting
- Leerpunten actief delen
- Hoe ga je voor en na aanbesteding om?